

S-Interview: Els Silvrants (2004)

Carine Defoort (1983)

In Sinologie zijn veel studenten een beetje speciaal. En Els Silvrants was daar geen uitzondering op. Ze deed haar eigen ding, en was altijd met iets anders bezig. Daarom was ze ook echt een sinologe.

CD: In welk jaar ben je afgestudeerd? En wat heb je na je studies in Leuven gedaan?

Ik ben afgestudeerd na een thesisjaar in juni 2004. Tijdens dat jaar werkte ik eigenlijk al voltijds in kunstencentrum STUK. Ik was tijdens mijn studies ook voorzitter van KURA (Kultuurraad van de Leuvense Studenten). Eigenlijk ben ik mijn professionele loopbaan dus al begonnen in mijn licenties.

Toen ik in STUK werkte leerde ik beeldend kunstenaar en curator Jean Bernard Koeman kennen, waarmee ik later het boek *Everything Beautiful Is Far Away* zou maken. Hij spoorde me aan om meer dan alleen de Vlaamse kunstensector te verkennen en de wereld in te trekken. Op een blauwe maandag in de zomer van 2004 ben ik vertrokken. Ik had tenslotte niet voor niets Chinees gestudeerd. De eerste zes maanden begeleidde ik non-stop reizen in het Midden-Oosten, Centraal-Azië, West-China en Pakistan. Mijn laatste reis (die 2 maanden duurde) bracht me over land van Damascus naar Beijing, waar ik aanvankelijk plande een paar weken uit te rusten. Uiteindelijk kreeg ik er een job aangeboden als curator en productieleider bij het eerste onafhankelijke kunstenfestival in China. Ik kocht een fiets, huurde een flat en stuurde een mail naar huis om te zeggen dat ik niet meteen terug zou komen. De organisatie van dat festival bracht me middenin de artistieke gemeenschap in Beijing, en na afloop kwam ik van het ene project in het andere terecht. Ik leerde heel veel mensen kennen en kreeg heel wat kansen. Ik werkte als co-curator met Feng Boyi (een bekende Chinese curator en kunstcriticus, nvdr) aan de satelliettentoonstelling van de Beijing Biennale in 2006, waar we werk van veertig Chinese en Europese kunstenaars toonden, waaronder Ai Weiwei en Wim Delvoye. Ik werkte als artistiek directeur voor het Platform China kunstencentrum, en richtte mee het Borderline festival op. Ondertussen had ik eveneens een eigen organisatie opgestart, een werkplaats voor internationale kunstenaars in China, waarmee we in 2008 voor drie jaar subsidies kregen van de Vlaamse en Nederlandse overheid. Ik werd ook vaak gevraagd door (internationale) culturele organisaties, overheden en festivals om hun China projecten te begeleiden of mee vorm te geven. Ik werkte daarvoor samen met het Chinese Ministerie van Cultuur, maar ook met Ai Weiwei.

CD: Waar ben je nu mee bezig?

2009 was een belangrijk jaar. Ik ben getrouwd en kreeg een dochttertje. Op professioneel vlak had ik er nood aan om een beetje te temporiseren, en mijn eigen organisatie te laten verzelfstandigen. Ik stelde een Chinees team aan en begeleid hen op dit moment vanuit Brussel zodat zij op termijn volledig op eigen benen mijn werk kunnen voortzetten. Omdat mijn dochttertje extra medische zorg nodig heeft, is het niet meteen aan de orde om opnieuw in Peking te gaan wonen. Ondertussen ben ik hier in België deeltijds verbonden aan de vakgroep Theater- en Filmstudies van de Universiteit Antwerpen. Ik coördineer de Master-na-Master Theaterwetenschappen en doceer een vak rond hedendaagse danstheorie. Daarnaast werk ik nog steeds aan mijn eigen projecten, zowel die in China als nieuwe projecten met kunstenaars gevestigd in Brussel. Ik werk ook aan een aantal publicaties.

CD: Wat vond je het meest waardevol aan je opleiding?

De discipline, zonder enige twijfel. Ik heb echt leren doorbijten. Dat Chinees ging bij mij niet vanzelf, en dat was ik niet gewend. In Sinologie krijg je geen cadeaus. Als je niet werkt, dan haal je het niet, zo simpel is het. Daar heb ik wel eens tegen gerebelleerd. Ik vond het soms allemaal een beetje te schools, maar achteraf gezien heb ik daar echt haar op mijn tanden door gekregen. Toen ik reeds werkte en nog een thesis moest schrijven, had ik het ook kunnen opgeven. Ik had voldoende paden open liggen. Ik ben er nog altijd trots op dat ik het toen heb afgemaakt in moeilijke omstandigheden. Dat is de verdienste geweest van het docenten- en professorenteam: ik wou het op het eind absoluut afmaken om mezelf te bewijzen.

Verder is het niveau van het Chinees echt wel verbijsterend goed, en ik heb ook geleerd om kritisch te zijn, en vooral om nauwkeurig te werken. Nu ik zelf aan de universiteit werk en lesgeef, besef ik pas hoe goed wij in de breedte zijn opgeleid.

CD: Ontbrak er iets?

Met zo'n beperkt professorenkorps en zo'n gigantisch studiegebied kan dat niet anders. Ik miste vooral vakken over het hedendaagse China. Misschien hadden wat meer gastcolleges gemogen?

CD: Zou je opnieuw Sinologie gaan studeren als je kon terugkeren in de tijd?

Absoluut. Ik zou zelfs beter mijn best doen, denk ik.

CD: Wat is je meest bijblijvende herinnering aan je studententijd in Sinologie?

Ik was altijd met iets anders dan alleen Sinologie bezig. Ik schreef voor Veto en zat in de studentenvertegenwoordiging. Daar heb ik mijn meest memorabele momenten beleefd. Als persverantwoordelijke op het nieuws komen naar aanleiding van de betoging tegen semesterexamens. De nacht doorbrengen op het rectoraat, dat we voor dezelfde reden bezet hadden. Met rode lippen binnenvallen in de Faculty Club waar we de decanen een judaskus gaven, als protest tegen de gang van zaken in Alma. Ik was nogal een felle studente!

CD: Welke taak zie je voor een "sinoloog" in de huidige geglobaliseerde wereld weggelegd?

Ik ben van mening dat Sinologie een prachtige studie is, maar (nog) geen beroep, tenzij je expliciet voor onderzoek in de Sinologie kiest (en dan nog). Je komt in China en je mag dan wel de taal spreken, iets over de cultuur weten, wat geschiedenis gestudeerd hebben, maar om er echt iets te kunnen betekenen heb je toch nog iets "meer" nodig. Dat kan een doorgedreven praktijkervaring zijn (bijvoorbeeld in het bedrijfsleven ter plaatse), of een extra studie (economie, kunstenwetenschappen, sociologie, enzovoort). Met een dergelijke combinatie denk ik dat je als sinoloog in een geglobaliseerde wereld echt een verschil kan maken. Niet louter alleen als een optelsommetje, in de trant van "Ik spreek Chinees en kan ook economie," want zo makkelijk is het niet op de arbeidsmarkt. Maar eerder omdat je de dingen door die sinologische achtergrond altijd net iets anders kan en durft bekijken. Omdat je een kritische reflex krijgt, durft "out of the box" te denken, op zoek gaat naar grijs in plaats van zwart of wit. Zo werkt het eigenlijk ook met onze westerse kunstenaars in onze werkplaats in China. Als zij een tijdje bij ons verblijven, dan is het echt niet zo dat ze veel opsteken of leren "over"

China (ze raken eerder verward), noch dat zij zoveel mee te geven hebben “aan” China (de gruwel van de postkoloniale culturele uitwisselingsprogramma's). Het is eerder zo dat zij geconfronteerd worden met een context waarin de kunstenaars en de kunsten op een andere manier werken, en een totaal andere maatschappelijke rol en betekenis hebben, waardoor ze hun eigen *modus operandi* in vraag stellen. En dat is goed. Dat zorgt voor verdieping.

CD: Wat wil je nog realiseren in de toekomst?

Verder mijn eigen ding doen, stap voor stap, op een integere manier, en daarbij de balans zoeken tussen gezonde ambitie en een evenwichtig persoonlijk leven.

CD: Welke andere passies/hobby's heb je naast jouw werk?

Mijn hobby is mijn werk en mijn werk is mijn hobby. Ik ben verder ook wel gepassioneerd door de koers. Leve Gilbert!

CD: Hoeveel verdien je? Of (minder Chinees) hoeveel denk je dat een beginnende werkende sinoloog als loon kan verwachten?

Ik verdien genoeg om te kunnen leven. Het meeste van mijn kapitaal zit in mijn hoofd—niet op mijn bankrekening. Dat vind ik helemaal niet erg. Ik ga en sta waar ik wil en ben bezig met wat ik echt wil doen, en daar wil ik gerust een prijs voor betalen. Ieder jaar kan ik een financiële stap vooruit zetten en dat is het belangrijkste.

Sinologen worden meestal veel slechter betaald dan mensen met een ander diploma. Dat vond ik wel een bizarre vaststelling. Dus een net afgestudeerde TEWER die naar China trekt verdient er dubbel zoveel als een net afgestudeerde sinoloog. Ga dus voor dat tweede diploma. Of wees bereid om helemaal onderaan de ladder te beginnen, en leer van onderaan uit. Dat kan natuurlijk ook. Want talent wordt altijd opgepikt.

Hier laten we Els weer naar haar drukke bezigheden terugkeren. We zullen haar nog veel ontmoeten, binnen en buiten de sinologie, als oud-studente, collega, en gewaardeerde Sinalumna.